

Klinisch Labo OLV Ziekenhuis

Klinisch Labo Campus Aalst
Moorselbaan 164
9300 Aalst
T. +32 (0)53 72 42 91
F. +32 (0)53 72 45 88

Klinisch Labo Campus Asse
Bloklaan 5
1730 Asse
T. +32 (0)2 300 60 42
F. +32 (0)2 300 65 00

Klinisch Labo Campus Ninove
Biezenstraat 2
9400 Ninove
T. +32 (0)54 31 20 65

www.olvz.be

In dit nummer

Influenza A, een niet te onderschatten virus	1
Analyses buiten RIZIV nomenclatuur	1
Hemeculturen: we willen er 4	2

Interessante info

Op donderdagmiddag om 13h organiseert het laboratorium regelmatig wetenschappelijke kansen:

Donderdag 12/03/2015

Urineculturen: van BILULU tot nu

Spreker: dr. Liesbeth De Cooman

Donderdag 19/03/2015

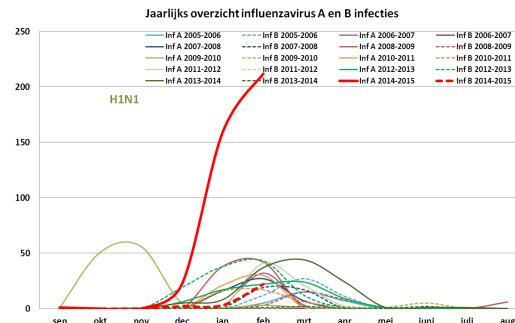
Detectie nieuwe HSV-2 variant in lumbaal vocht

Spreker: dr. sci. Anne Vankeerberghen

Influenza A, een niet te onderschatten virus

Sinds begin dit jaar wordt zowel jong als oud geteisterd door de griep, veroorzaakt door het Influenza A virus. Hierbij circuleert er een H3N2-variant waartegen het vaccin geen volledige bescherming biedt. Dit resulteert in een hoger aantal ziektegevallen dan in de voorbije jaren. Het aantal stalen dat in het labo wordt onderzocht voor respiratoire pathogenen steeg dan ook tot een absoluut record begin februari (+ 400 %). Dit jaar zien we ook een grote stijging van het aantal Influenza aanvragen bij volwassenen. Gelukkig maar, want een correcte diagnose geeft aanleiding tot een correcte prognose en therapie.

Op het hoogtepunt van de epidemie waren ongeveer 50 % van de stalen positief voor Influenza A. Dit impliceert dat voor 50 % van de patiënten een andere oorzaak voor de respiratoire problemen diende gevonden te worden. Sinds 2012 zijn we gestart met het analyseren in "panels". Wanneer Influenza A virus PCR aangevraagd wordt, wordt ook het genoom van Influenza B, RSV A&B, hMPV, Adenovirus, Bocavirus, Enterovirus, Rhinovirus en Para-influenzavirus 1, 2, 3 en 4 opgespoord. Indien gedacht wordt aan atypische bacteriële verwekkers worden *Mycoplasma pneumoniae*, *Chlamydia pneumoniae*, *Bordetella pertussis* en *parapertussis* opgespoord. Dit heeft ons geleerd dat co-infecties — vooral bij kleine kinderen — eerder regel dan uitzondering zijn. Door breed te screenen in panelvorm krijgen we een accurater beeld van de verwekkers, dus een adequatere diagnose en therapie zowel bij kinderen als bij volwassenen. Een juiste identificatie komt ook ten goede aan het correct informeren van (de ouders van) de patiënt, het ecologisch

Grafiek 1. Dit jaar een gigantische piek aan Influenza A infecties, ook terug te vinden in de 'snotbarometer' op OLV Connect

omspringen met antibiotica en een aangepast infectiepreventiebeleid.

Helaas is er nog altijd geen RIZIV terugbetaling voorzien en komt de kost van zowel het viraal als het bacterieel panel ten laste van de patiënt (€ 55,00).

De resultaten van onze screening worden wekelijks gepubliceerd op de 'snotbarometer' die terug te vinden is op OLV Connect (en binnenkort op de website OLVZ). Hierbij wordt zowel een wekelijkse als een jaarlijkse grafische weergave van het aantal positieve stalen per pathogeen weergegeven. De moeite waard om af en toe eens naar te kijken.

dr. sci. Anne Vankeerberghen
labo Moleculaire Biologie
T. 053 72 40 59

Analyses buiten RIZIV nomenclatuur

Een aantal nuttige testen worden niet door het RIZIV terugbetaald. Dit betekent dat de volledige kostprijs aan de patiënt zal worden aangerekend.

Om onaangename verrassingen te voorkomen is het daarom aangewezen dit met de patiënt te bespreken.

Op het aanvraagformulier worden de testen die nooit door het RIZIV vergoed worden met \$ of € gemerkt. Testen die alleen onder bepaalde voorwaarden vergoed worden, staan aangegeven met "klinische info verplicht" of met een informatievakje.

In de Laboratoriumgids (beschikbaar via OLV Connect) vindt u de prijzen terug onder "Procedures" - "Prijzen niet terugbetaalde analyses". In diezelfde rubriek onder

"Analyses" vindt u, naast de prijs, ook informatie over staalname, rapporteertijd, klinische betekenis enz.

Enkele voorbeelden:

- Pro-BNP: € 25,00 nooit terugbetaald.
- Hemoglobine A1c: € 8,15 terugbetaald bij diabetes, maar niet als screeningstest.
- Tumormerkers: alleen terugbetaald voor monitoring van de behandeling (max. één merker).
- Moleculaire testen voor respiratoire virussen: € 55,00 voor een panel, niet terugbetaald.

dr. Peter Meeus
laboratoriumdirecteur
053 72 46 06

Verdere vragen en informatie:

Laboratorium OLV Ziekenhuis Aalst, 1ste verdieping
Editor: Lieve.Van.Hoovels@olvz-aalst.be
T. 053 72 47 91
<http://www.olvz.be/>

Hemoculturen: we willen er 4

Zoals ook in de vorige labflap gemeld, is de afnameprocedure voor hemoculturen gewijzigd.

De opleidingen rond het gebruik van de BD Safety-Lok zijn reeds gegeven, maar toch willen we nog een aantal aandachtspunten meegeven.

Algemeen

- De bloedname gebeurt bij voorkeur door het aanprikken van een oppervlakkige vene.
- Vermijd afname via katheters. Slechts uitzonderlijk is dit verantwoord, namelijk wanneer venapunctie onmogelijk is of infectie van een kostbare katheter wordt vermoed. In dit laatste geval moet er op hetzelfde ogenblik ook een perifere afname worden uitgevoerd. Vermeld dan steeds op de aanvraag én op de fles hoe de afname is gebeurd (bijvoorbeeld via jugularis).
- Strikte asepsis dient bij de bloedname in acht te worden genomen, teneinde contaminatie met huidflora te voorkomen.
- De kans op een positieve kweek is sterk afhankelijk van de hoeveelheid bloed die afgenomen wordt. De flessen moeten ook correct gevuld worden: voor volwasenen neemt men 8 à 10 mL bloed per fles, terwijl voor een pediatische fles 3 mL volstaat. Bij kinderen tot 15 kg worden 1 à 2 pediatische flessen afgenomen, vanaf 15 kg worden 1 à 2 aerobe flessen (met 8 à 10 mL) afgenomen en vanaf 25 kg wordt ook een anaerobe fles afgenomen, naast de 2 aerobe flessen.

Tijdstip

- De afname gebeurt best bij het begin van een koortsoopstoot of bij een patiënt met rillingen (soms nog vooraleer temperatuurstijging is opgetreden).
- Neem de hemoculturen af vóór het opstarten van antibiotische therapie of, indien onmogelijk, op het ogenblik dat de antibioticumconcentratie het laagst is (juist vóór volgende toediening).

Afname

- Er moeten steeds 2 koppels worden afgenomen (volgorde: 1 = aerobe, 2 = anaerobe fles, 3 = aerobe, 4 = anaerobe fles). De 4 flessen mogen via één bloedname achtereenvolgens worden afgenomen. Het is hierbij wel zeer belangrijk de volgorde

van afname (1, 2, 3, 4) op de flessen te noteren om een juiste interpretatie bij eventuele contaminatie mogelijk te maken. In geval van contaminatie met huidflora door het prikken, verwacht men immers dat enkel de eerste fles(sen) gecontamineerd zullen zijn. Markeer ook tot waar de flessen moeten gevuld worden.

- Wanneer endocarditis of een andere intravasculaire bron als focus vermoed wordt, wordt via een tweede prik nog een extra koppel afgenomen binnen de 24 uur.
- Bij patiënten onder langdurige antibiotische therapie kan men een gist- of schimmelinfectie vermoeden. In dat geval kan een mycologische fles extra afgenomen worden. Deze fles wordt supplementair afgenomen omdat in deze flessen antibiotica aanwezig zijn waardoor klassieke bacteriën weinig kans hebben te groeien.
- Pas goede handhygiëne toe en ontsmet de punctieplaats met chloorhexidine 0,5 % in alcohol 70 % en respecteer hierbij een inwerkingsduur van minimaal 30 seconden.
- Verwijder de flip off van de flessen en ontsmet de rubberen stop met chloorhexidine 0,5 % in alcohol 70 %.
- Prik het bloedstaal (40 mL) met de Safety-Lok vleugelnaald met houder. Plaats de flessen als volgt in de houder:
 - 1 fles voor aerobe kweek (blauw)
 - 2 fles voor anaerobe kweek (paars)
 - 3 fles voor aerobe kweek (blauw)
 - 4 fles voor anaerobe kweek (paars)Druk de hemocultuurflessen tot op de bodem van de houder, waardoor het bloed wordt aangezogen. Houd de flessen lager dan de insteekplaats en zet de flessen tijdens de afname rechtop om het volume goed te kunnen aflezen.

Nieuwe aanvragen bloedtransfusie

De nieuwe aanvragen voor bloedtransfusie zijn ter beschikking op KWS en Mediweb.

Er is een aparte aanvraag voor Aalst/Ninove en voor Asse waarvoor een aparte link is voorzien in KWS. Gelieve op de respectievelijke campussen de desbetreffende aanvraag te gebruiken.

Voor Aalst bestaat de mogelijkheid om enkel 'Type and Screen' aan te vragen, zonder reeds bloed te laten uitboeken. Deze aanvraag kunt u gebruiken voor patiënten waarbij u graag bloedzakken voorziet, maar voor wie de kans klein is dat er transfusie zal noodzakelijk zijn.

*dr. Els Bailleul
labo Hematologie
T. 053 72 48 91*

Verwijder de knelband alvorens de laatste (gevulde) fles uit de houder te nemen.

- Meng de flessen, zonder schudden.
- Identificeer de flessen: kleef de ID-kleef van de patiënt op de fles (niet op de barcode) en vermeld het uur van afname op het aanvraagformulier en op de betreffende flessen.
- Na de afname worden de hemocultuurflessen, vergezeld van een correct ingevuld aanvraagformulier, onmiddellijk naar het laboratorium gebracht. Bij transport via buizenpost worden de flessen steeds in witte kokers geplaatst. Indien transport niet onmiddellijk kan gebeuren, moeten de flessen bewaard worden bij kamertemperatuur (niet in koelkast!).

Al deze informatie is ook terug te vinden in de laboratoriumgids voor staalafname (deel 3 afname instructies voor bacteriologisch onderzoek).

*apr. An Boel
labo Microbiologie
T. 053 72 47 85*

Aandacht

Tussen de verschillende campussen van het OLVZ vindt regelmatig transport van laboratoriumstalen plaats, zowel voor het Klinisch Laboratorium als voor de dienst Pathologische Ontleedkunde. De uurregeling van deze transporten ligt vast, en is beschikbaar op OLV Connect onder 'Laboratoriumgids' - 'Uurregeling intercampustransporten'. Gelieve met deze uren rekening te houden, gezien het laattijdig binnenbrengen van stalen voor onnodige vertraging kan zorgen voor de verwerking van de stalen.